

JAARVERSLAG **2019**
ANNUAL REPORT

FATUM SCHADEVERZEKERING N.V.
FATUM LEVENSVZERZEKERING N.V.
FATUM INVESTMENTS N.V.

HOOFDKANTOOR / HEAD OFFICE

Noorderkerkstraat 5 - 7, Paramaribo

Telefoon (+597) 471541

Fax (+597) 410067

FILIALEN / BRANCHES

Kwattaweg 405, Paramaribo

Telefoon (+597) 465755

Fax (+597) 530801

Landingstraat 14, Nieuw-Nickerie, district Nickerie

Telefoon (+597) 231537

Fax (+597) 232031

Oost-West Verbinding 51, Meerzorg, district Commewijne

Telefoon (+597) 354395

Fax (+597) 354401

E-MAIL: FATUM@SR.NET

WEBSITE: WWW.FATUM-SURINAME.COM

JAARVERSLAG 2019
ANNUAL REPORT 2019

Inhoudsopgave

	Pagina
Algemene informatie	6
Visie, Missie, Profiel	7
Vijf jaar geconsolideerde kerncijfers 2019 - 2015	8
Verslag van de Raad van Commissarissen	9
Verslag van de Directie	11
JAARREKENING	
Geconsolideerde balans per 31 december 2019 na winstbestemming	18
Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2019	19
Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2019	20
TOELICHTING	
Grondslagen voor consolidatie, waardering en resultaatbepaling	21
Toelichting op de geconsolideerde balans	25
Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening	31
Vennootschappelijke balans per 31 december 2019 na winstbestemming	33
Vennootschappelijke winst- en verliesrekening over 2019	34
Toelichting op de vennootschappelijke balans	35
Toelichting op de vennootschappelijke winst- en verliesrekening	38
OVERIGE GEGEVENS	
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	40
ENGLISH VERSION	
<i>Summary of the Annual Report 2019</i>	
Key consolidated data 2019 - 2015	45
Report of the Supervisory Board	46
Report of the Management Board	48
Consolidated Balance Sheet as at December 31, 2019 after profit distribution	52
Consolidated Profit and Loss Account for the year ended December 31, 2019	53

RAAD VAN COMMISSARISSEN

Mr. Ch. A. Calor - Voorzitter
Mr. A. R. Baarh
M. Goede
Prof. Dr. R. Lai A Fat
Ir. M. P. Hindori

DIRECTEUR

Dhr. N. W. Lalbiharie

ONDERDIRECTEUR

Dhr. M. V. Parsan, MBA

SECTORLEIDERS EN DAARAAN GELIJKGESTELDEN

Mevr. H. Jadi
Dhr. Mr. D. Lala
Dhr. S. Sordjo
Mevr. R. Soemeer MSc.

ACCOUNTANTS

Lutchman & Co N.V.

MEDISCH ADVISEUR

Drs. F. C. Chan Pin Jin

HERVERZEKERINGSADVISEUR

A. I. H. Witteveen

JURIDISCH ADVISEUR

Mr. S. Mangroelal

Visie, missie, profiel

VISIE

FATUM is de meest service gerichte financiële dienstverlener voor elke inwoner van Suriname.

MISSIE

FATUM biedt zekerheid aan personen en bedrijven. Door de financiële gevolgen van alledaagse risico's aan ons over te dragen, kunnen onze klanten met meer zekerheid ondernemen, wonen, werken, leven en zich ontwikkelen. Wij zijn ondernemend, integer en gericht op samenwerking. Wij geven bovendien rekenschap aan de maatschappij waar wij deel van zijn.

PROFIEL

FATUM is een dynamische financiële dienstverlener met een ruim pakket aan verzekerings- en beleggingsproducten voor de Surinaamse markt. De middelen die uit de onderneming worden gegenereerd, worden voornamelijk geïnvesteerd in de lokale economie. Wij zijn als oudste verzekeringsmaatschappij in Suriname een stabiele factor en een betrouwbare financiële partner. Met de enthousiaste inzet van onze deskundige medewerkers en tussenpersonen willen wij uitblinken door de excellente kwaliteit van onze dienstverlening.

Ons handelen wordt bepaald door drie kernwaarden:

ONDERNEMEND

Het vroegtijdig signaleren van kansen en/of risico's en op grond hiervan adequaat handelen.

INTEGER

Het hanteren van sociale en ethische normen die algemeen aanvaard zijn. FATUM onderschrijft de tien principes van 'The Global Compact'.

TEAMWORK

Het gebruikmaken van elkaars kennis en die van partners om een solide resultaat voor de klant te bereiken.

 FATUM

AL 138 JAAR

UW BETROUWBARE FINANCIËLE PARTNER

WAT ER OOK GEBEURT...

Vijf jaar geconsolideerde kerncijfers 2019 - 2015

Bedragen in duizenden SRD¹ m.u.v. de cijfers per aandeel

Balans	2019	2018	2017	2016	2015
Balanstotaal	507.520	404.845	450.980	479.638	281.583
Beleggingen	342.528	328.649	342.542	386.613	228.262
Verzekeringstechnische en overige voorzieningen	134.399	116.846	130.068	117.794	55.950
Eigen vermogen	158.944	149.226	193.371	183.308	102.390
Resultaten					
Bedrijfsopbrengsten					
Premie-inkomen schadeverzekeringen	57.794	53.902	53.734	41.441	32.966
Premie-inkomen levenverzekeringen	3.613	3.846	3.675	3.648	3.949
Opbrengst beleggingen	<u>134</u>	<u>-50.829</u>	<u>-1.295</u>	<u>46.233</u>	<u>-3.372</u>
	61.541	6.919	56.114	91.322	33.543
Bedrijfskosten					
Herverzekeringspremies	15.354	14.303	14.362	13.031	6.420
Mutatie technische voorziening	5.488	-596	3.886	6.808	509
Netto geleden schade	8.990	7.614	10.189	13.410	10.708
Provisie en kosten	<u>23.179</u>	<u>20.003</u>	<u>17.713</u>	<u>11.813</u>	<u>12.652</u>
	53.011	41.324	46.150	45.062	30.289
Winst en winstbestemming					
Resultaat technische rekening en beleggingen	8.530	-34.405	9.964	46.260	3.254
Andere baten/lasten	<u>-6.333</u>	<u>-14.266</u>	<u>15.312</u>	<u>56.604</u>	<u>-12.472</u>
Resultaat vóór belasting	2.197	-48.671	25.276	102.864	-9.218
Belastingen	<u>-990</u>	<u>11.648</u>	<u>-14.914</u>	<u>-32.476</u>	<u>-10.557</u>
Nettoresultaat	1.207	-37.023	10.362	70.388	-19.775
Verdeling van het resultaat					
- In bedrijf gehouden/reserve	-	-	2.862	62.888	-
- Dividend	7.000	7.000	7.500	7.500	7.500
Cijfers per aandeel van nominaal SRD 0,025					
Nettoresultaat	6,04	-185,12	51,81	351,94	-98,88
Dividend	35,00	35,00	37,50	37,50	37,50
Eigen vermogen	794,72	746,13	966,86	919,04	524,45

¹ SRD = Surinaamse Dollar

Verlag van de Raad van Commissarissen

Aan: De Algemene Vergadering van Aandeelhouders van FATUM Schadeverzekering N.V.

ALGEMEEN

Met genoegen informeren wij u over het boekjaar 2019. Mede als gevolg van de Covid-19 pandemie is het niet gelukt het jaarverslag 2019 tijdig uit te brengen. De Covid-19 pandemie heeft mondiaal haar sporen achtergelaten; niet alleen op het sociale leven van de mens, maar meer nog op de wijze waarop landen hun economische ontwikkeling dachten te structureren. De pandemie heeft ons als mens wederom met de harde realiteit geconfronteerd: “there is no force stronger than nature”.

Ondanks de tegenvallende economische omgeving heeft FATUM ook in 2019 gewerkt aan het realiseren van de gestelde doelen. Gaandeweg het verslagjaar nam de economische crisis ernstigere vormen aan. Dit bereikte in het 1ste kwartaal 2020 een dieptepunt als gevolg van de perikelen bij de Centrale Bank van Suriname en het oneigenlijk en ongeoorloofd gebruik van de kasreserve alsook ingevoerde wetgeving om de schaarste op de valutamarkt aan te pakken.

Het zijn met name deze omgevingsfactoren waar de aandacht naar uitging waardoor het vrij moeilijk was om de voor 2019 gestelde ondernemingsdoelstellingen te realiseren. Voor de jaren die voor ons liggen houdt dit in dat met vereende krachten en extra inzet zal moeten worden gewerkt aan het verder uitbouwen van de positie van onze vennootschap.

OVERLEG

Gedurende 2019 heeft de Raad regelmatig met de directie vergaderd over de periodieke interne rapportages, relevante bedrijfs- en marktontwikkelingen en het investerings-, beleggings- en debiteurenbeleid.

Over deze aandachtspunten heeft de Raad adviezen uitgebracht. Specifieke aandachtspunten gedurende het verslagjaar waren met name de holdingstructuur, compliance maatregelen en de mogelijke gevolgen van aangekondigde wetgeving.

JAARREKENING EN VOORSTEL WINSTVERDELING

Ter voldoening aan het bepaalde in artikel 29 lid 4 van de statuten van FATUM Schadeverzekering N.V., is het ons een genoegen om u het volgende te berichten over de jaarrekening 2019 van FATUM Schadeverzekering N.V.

Wij hebben de geconsolideerde en vennootschappelijke balans per 31 december 2019 en de geconsolideerde en vennootschappelijke winst- en verliesrekening over het boekjaar 2019, alsmede de daarbij behorende toelichting, laten onderzoeken. Wij adviseren u de betreffende jaarrekening, die de directie samen met de verklaring van Lutchman & Co N.V. heeft aangeboden, conform vast te stellen. Deze vaststelling strekt tot décharge van de directie voor het bestuur en beheer en van de Raad van Commissarissen voor het door haar uitgeoefend toezicht.

De directie stelt voor om een bedrag van SRD 7.000.000 ten laste van de algemene reserve als dividend in contanten uit te keren. Met dit voorstel kunnen wij ons verenigen.

BENOEMINGEN RAAD VAN COMMISSARISSEN

Conform het bepaalde in artikel 20 van de statuten van FATUM Schadeverzekering N.V. dienen jaarlijks twee leden van de Raad van Commissarissen, volgens een bepaald rooster, af te treden. Vanwege het bereiken van de statutaire leeftijdsgrens zijn de commissarissen Mr. Ch.A. Calor, Mr. A.R. Baarh en Prof. Dr. R. Lai A Fat echter niet herbenoembaar.

Wij zeggen deze drie commissarissen dan ook nadrukkelijk dank voor hun jarenlange toegewijde ondersteuning en begeleiding van de FATUM Groep.

Voor invulling van de vacante posities in de Raad zijn op basis van duidelijke profielen de heren Ir. M.F.N. Khudabux, Mr. H.L. Henar en Drs. S.M.P.S.F. Tjin-A-Djie voor het lidmaatschap van de Raad benaderd. Bij het schrijven van dit verslag was het proces tot verkrijging van de “Verklaring van geen bezwaar” van de Centrale Bank van Suriname nagenoeg afgerond.

Mede namens de directie, medewerkers en allen die verder aan onze vennootschap verbonden zijn, verwelkomen wij deze drie Commissarissen en spreken de overtuiging uit dat hun toetreding tot de Raad van Commissarissen zal bijdragen aan de verdere groei van onze ondernemingen.

De Raad bedankt de directie voor de wijze waarop zij in het verslagjaar de belangen van de vennootschap heeft behartigd.

Uiteraard dankt de Raad alle overige medewerkers en tussenpersonen voor hun inzet en ondersteuning

Paramaribo, 25 januari 2021

Raad van Commissarissen

Mr. Ch. A. Calor - voorzitter

Mr. A. R. Baarh

M. Goede

Prof. Dr. R. Lai A Fat

Ir. M. P. Hindori

Verlag van de Directie

ALGEMEEN

Het is ons een genoegen u hierbij, zij het verlaat, het jaarverslag over het boekjaar 2019 van onze organisatie aan te bieden. Gelet op het tijdstip van het uitbrengen van het jaarverslag zal kort worden ingegaan op de in 2019 behaalde resultaten en zullen de ontwikkelingen in het afgelopen jaar 2020 alsook de vooruitzichten voor 2021 kort worden belicht.

Als gevolg van de monetaire en staats-budgettaire situatie, waarbij de Surinaamse Regering haar beleidsprogramma's voornamelijk heeft gefinancierd met buitenlandse leningen, is de Surinaamse economie wederom met zware macro-economische uitdagingen geconfronteerd. Het onvermogen om te kunnen voldoen aan de aflossingsverplichtingen van buitenlandse debiteuren heeft in 2019 alsook het eerste kwartaal van 2020 geresulteerd in het verder verlagen van de rating van Suriname door de diverse internationale ratingbureaus.

De Surinaamse economie groeide in 2019 met 2,3% (2018; 2%) en de jaareinde inflatie bedroeg 4,2% (2018: 5,4%).

In het verslag over 2018 was er reeds melding van gemaakt dat er in Nederland een geldzending van EUR 19 miljoen, die door de Centrale Bank van Suriname (CBvS) is verzorgd, door de Nederlandse douane was aangehouden. In 2019 heeft de CBvS in samenspraak met de Regering van Suriname stappen ondernomen om de geldzending vrij te krijgen. Ultimo 2019 werd door de Rechtbank van Noord-Holland vonnis gewezen waarbij werd beslist dat het beslag moest worden opgeheven en moest worden overgegaan tot teruggave van de in beslag genomen geldzending. Na deze uitspraak is het Openbaar Ministerie in hoger beroep gegaan tegen dit vonnis.

Mede als gevolg van deze inbeslagname door Nederland werd de krapte aan US-Dollars op de valutamarkt groter. Om hierop in te spelen is de CBvS medio 2019 een samenwerking aangegaan met de Federal Reserve (FED) waarbij er cash dollars konden worden ingevoerd. Deze geldzendingen werden echter door de FED stopgezet als gevolg van het zich niet houden aan de voorwaarden door de monetaire autoriteiten.

CENTRALE BANK VAN SURINAME

Aan het begin van januari 2020 is bekend geworden dat van de gestorte kasreserves alsook termijndeposito's van de Algemene Banken bij de CBvS, welke circa USD 426 miljoen bedroegen, circa USD 197 miljoen onrechtmatig gebruikt is geworden. De CBvS heeft zich niet gehouden aan de overeenkomst met de Algemene Banken. Naderhand is door de Raad van Toezicht van de CBvS aan het publiek aangegeven, dat de gelden besteed zijn voor het plegen van interventies. Mede naar aanleiding van dit feit is de strafrechtelijke vervolging tegen de toenmalige Governor van de CBvS, de heer drs. R. van Trikt, ingezet. Thans wordt de functie van Governor van de CBvS bekleedt door Drs. M. Roemer, voormalig Algemeen Directeur van Self Reliance N.V.

VERKIEZINGEN

Bij de verkiezingen in mei 2020 is de Verenigde Hervormingspartij (VHP) met 20 zetels de grootste partij gebleken gevolgd door de Nationale Democratische Partij (NDP) met 16 zetels. Na de uitslag werd een vier-partijen coalitie gevormd op basis van een "Regeerakkoord". Naast de Verenigde Hervormingspartij, maken de Algemene Bevrijdings- en Ontwikkelings Partij, Nationale Partij Suriname en Pertjajah Luhur deel uit van de coalitie. Ten tijde van de opmaak van dit verslag heeft de Regering een Crisis- en Herstel Plan 2020-2022 gepresenteerd om de gevolgen van de economische alsook de Covid-19 Pandemie crisis mee op te vangen. Dit plan is ter commentariëring aan de sociale partners beschikbaar gesteld en zal, na eventuele aanpassing/bijstelling aan het Internationaal Monetair Fonds (IMF) worden voorgelegd ter verkrijging van betalingsbalanssteun.

DE BEDRIJFSTAK

Wetgeving

CONCEPT WET TOEZICHT OP HET VERZEKERINGSBEDRIJF

Ook in 2019 is deze conceptwet met enkele amendementen, wederom voor commentaar aangeboden aan de Surinaamse Vereniging van Assurantie Maatschappijen. Het is verwachtbaar dat de introductie van deze wet grote impact zal hebben op de interne bedrijfsvoering van de verzekeraars, vooral voor het agentenbeleid, de vorming van voorzieningen als ook de maximalisering van de deelname in het aandelenkapitaal van een verzekeringsmaatschappij.

INVOERING VAN DE WET BELASTING OVER DE TOEGEVOEGDE WAARDE

Door de huidige regering is in het Crisis- en Herstelplan 2020-2022 aangegeven dat het belastingstelsel zal worden aangepast en is de regering voornemens om de Wet Belasting Toegevoegde Waarde per 01 januari 2022 in te voeren.

INVOERING VAN DE WET RIJ- EN VOERTUIGENBELASTING

Deze wet, welke per 01 januari 2019 is ingevoerd en welke voor veel kritiek en beroering heeft gezorgd in de gemeenschap, wordt door de huidige regering geëvalueerd. Door een commissie welke hiervoor is ingesteld, wordt er een evaluatie gemaakt van aanpassingen welke doorgevoerd zullen worden. Ook de Surinaamse Vereniging van Assurantie Maatschappijen heeft enkele aanpassingen voorgesteld.

HET BEDRIJF

BRANCHE MOTORRIJTUIGEN

De in 2018 ingevoerde Blikschaderegeling zorgt in de praktijk nog voor consternatie met name in die gevallen waarbij de aanwezigheid van de politie vereist is en deze niet te bereiken is. Dit was ook een constatering van een door de Surinaamse Vereniging van Assurantie Maatschappijen gepleegde evaluatie. Hierbij werd geconstateerd dat de bereikbaarheid van de politie voor gevallen waar er wel assistentie voor verleend moest worden voor verbetering vatbaar is.

BRANCHE BRAND

Ook in 2019 is gecontinueerd met het aanbieden van storm- en rukwinden dekking aan zowel de particuliere als commerciële klanten. Gelet op een toename van deze vorm van schade wordt deze aanvullende dekking als zeer positief ervaren.

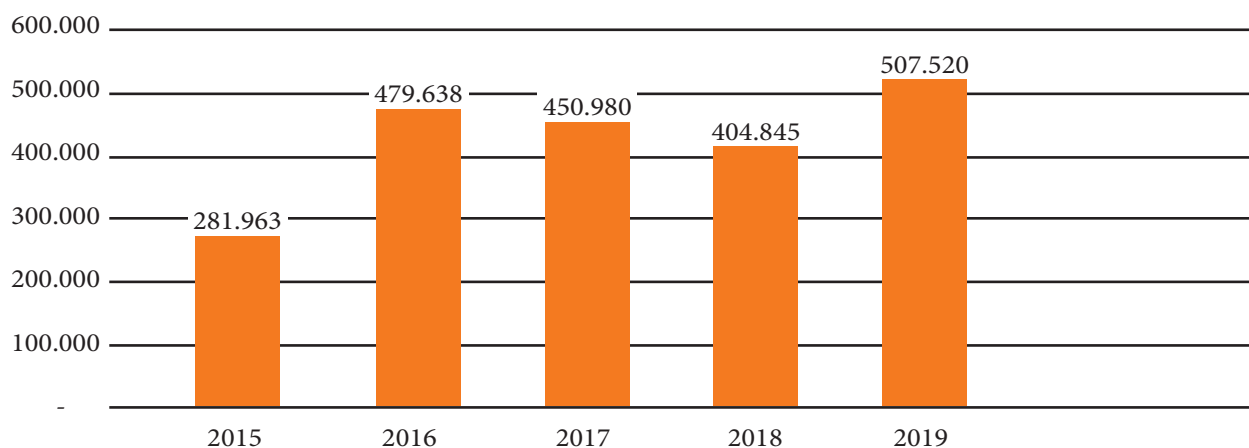
BRANCHE LEVEN & PENSIOEN

In 2019 is uitvoering gegeven aan het stappenplan ter naleving van de Wet Algemeen Pensioen 2014 waarbij de rechten en plichten van het Pensioenfonds voor de FATUM Schadeverzekering N.V. zijn overgedragen aan FATUM Levensverzekering N.V. Alvorens hiertoe over te gaan zijn de stappen c.q. consequenties uitvoerig besproken binnen het Bestuur van het Pensioenfonds voor de FATUM Schadeverzekering N.V., de ORWASS alsook de Centrale Bank van Suriname over met name het aanmelden van het personeel bij het Algemeen Pensioenfonds en het overdragen van de reeds opgebouwde pensioenverplichtingen aan FATUM Levensverzekering N.V.

BELEGGEN EN BELEGGINGSOPBRENGSTEN

In 2019 zijn er, vooral als gevolg van de economische crisis en de Covid-19 Pandemie, extra voorzieningen getroffen voor mogelijke oninbare vorderingen. Hierdoor is het beleggingsresultaat over 2019 sterk beïnvloed. Desalniettemin is het netto beleggingsresultaat positief geweest met SRD 184 duizend. Het beleggingsresultaat van 2018 werd sterk beïnvloed door de indirecte beleggingsopbrengsten met name de afwaardering van het pakket aandelen van De Surinaamsche Bank N.V., waarvan de beurskoers voor de emissie van 2018 SRD 47,75 bedroeg.

BALANSTOTALEN 2015 - 2019 (IN DUIZENDEN SRD)

Bovenstaande grafiek toont het verloop van het balanstotaal over de periode 2015-2019 aan. De doorgevoerde wisselkoersaanpassingen en de hieruit voortvloeiende herwaardering van de beleggingen in vreemde valuta verklaren in grote mate de progressieve stijging van het balanstotaal vanaf 2016. De afname van het balanstotaal in 2018 werd zoals eerder besproken veroorzaakt door de afwaardering van de Surinaamse effectenportefeuille alsook de getroffen voorzieningen. In 2019 zien we wederom een toename van het balanstotaal als gevolg van een toename van de uitgezette middelen.

TUSSENPERSONEN

Evenals in 2018 is er ook in 2019 voortgegaan met het aanscherpen van het Agentenbeleid zodat deze belangrijke schakel tussen ons bedrijf en de cliënten een betere bijdrage aan de dienstverlening en het resultaat van onze onderneming kan leveren. Het is de bedoeling om met de resultaten van deze aanpak in 2021-2022 een vernieuwd beleid jegens onze agenten uit te stippelen en uit te voeren waarbij in het nieuw automatiseringssysteem een verzekeringsplatform voor de agenten zal worden opgezet.

KANTOREN / DISTRIBUTIENETWERK

HOOFDKANTOOR PARAMARIBO – FILIALEN NICKERIE / COMMWIJNE / KWATTA

In 2019 is, om de dienstverlening te verbeteren, doorgegaan met het renoveren van de diverse werklocaties. In 2020 heeft de focus gelegen op aanpassingen welke de risico's van de Covid-19 Pandemie dienen te mitigeren. Hiervoor zijn met name alle front office faciliteiten aangepast met afschermingen om zowel de klant alsook de medewerker optimaal te beschermen.

ISO-CERTIFICERING

In 2019 is onze organisatie ISO 9001:2015 gecertificeerd. De focus bij ISO 9001:2015 ligt primair bij risicomanagement en leiderschap. Met name op het verbeteren van de competenties van de leidinggevenden zal vanuit HRM perspectief de komende tijd de focus op liggen. Ten tijde van de opmaak van dit jaarverslag had in november 2020 de hercertificeringsaudit plaatsgevonden. Uit deze audit is gebleken dat onze organisatie geen noemenswaardige tekortkomingen had.

ORGANISATIE EN MEDEWERKERS

Om onze klanten optimale dienstverlening te garanderen, besteedt FATUM speciale aandacht aan voortdurende training en motivatie van de medewerkers. Ook in 2019 zijn er diverse interne en externe trainingen verzorgd voor ons personeel.

JUBILARISSEN

In het verslagjaar 2019 hebben wij zes jubilarissen mogen huldigen.

De heren E. Karsodikromo en E. Bleau hebben hun 25-jarig dienstverband mogen herdenken en de heer H. Mangala heeft zijn 20-jarig dienstverband herdacht. De dames N. Kartoikromo, E. Nakchedi en de heer K. Dewanchand hebben hun 12 ½ jarig dienstverband herdacht. Wij spreken onze waardering uit voor hun trouwe inzet en feliciteren hen nogmaals met het bereiken van deze mijlpalen.

De heer S. Sordjo heeft op 10 oktober 2019 zijn 60ste verjaardag mogen vieren. Na een dienstverband van 28 jaar is hij met een welverdiend pensioen gegaan. Wij danken de heer Sordjo voor zijn jarenlange plichtsgetrouwe inzet.

VERWACHTINGEN

Zoals eerder vermeld is het jaarverslag over het boekjaar 2019 verlaat uitgekomen en hebben wij melding gemaakt van zowel enkele positieve alsook negatieve ontwikkelingen in onze economie alsook onze omgeving. De gevolgen van de economische crisis alsook de Covid-19 Pandemie zijn helaas nog niet achter ons. Het is daarom ons streven om nauwgezet het premie-inkomen, de schadeafwikkeling, het beleggingsgebeuren alsook de incassoproblematiek te blijven volgen. Van eminent belang blijven het verbeteren van de customer experience, de efficiëntie alsook het realiseren van de productiviteitsverhoging. Hierbij is een randvoorwaarde uiteraard de motivatie van onze medewerkers.

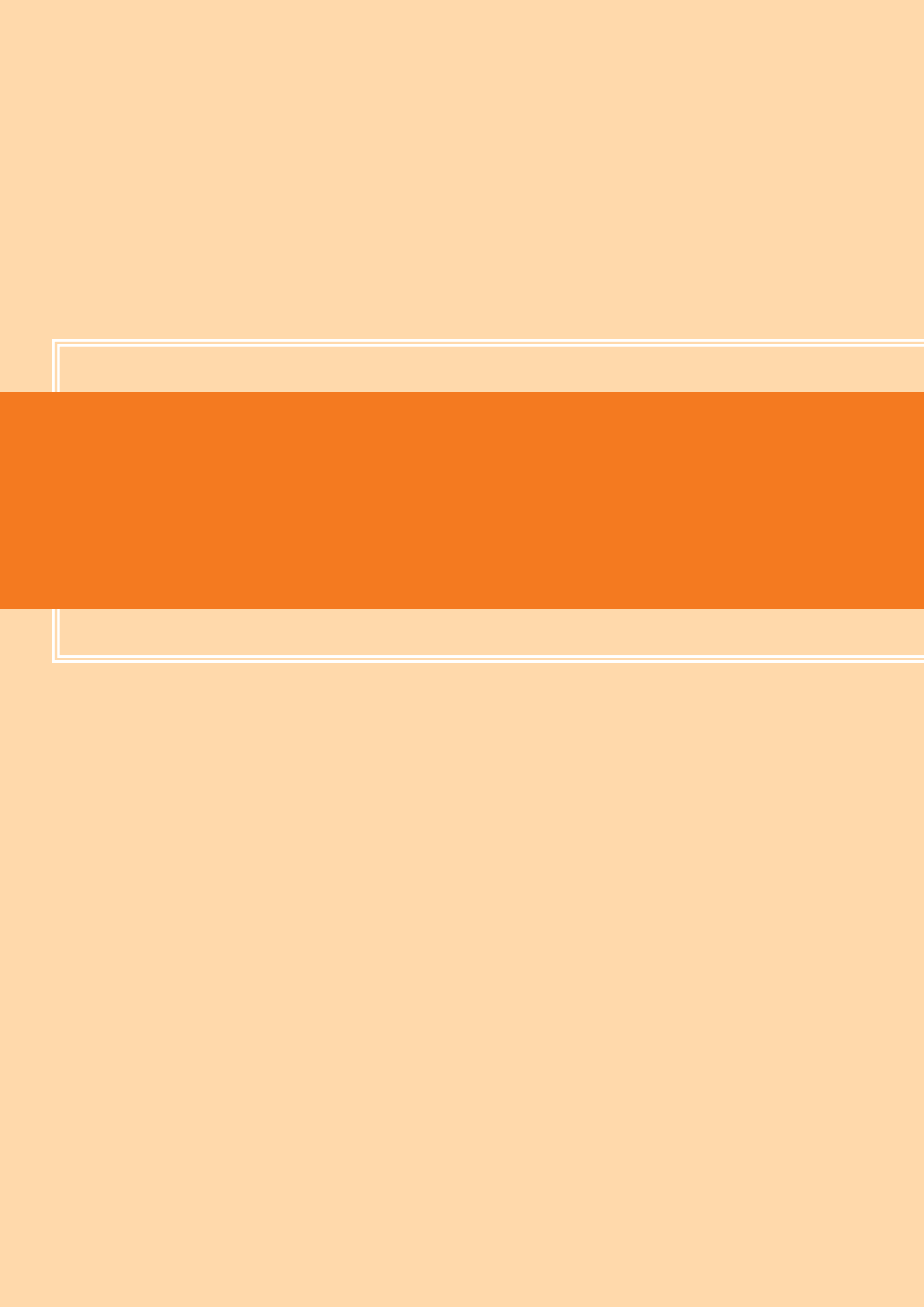
Ultimo 2020 zijn we overgegaan tot de aanschaf van een automatiseringssysteem welke ons in staat zal stellen om optimaal in te spelen op de behoefte van de klant alsook van de tussenpersoon. Dit zal ons ook in staat stellen om verloren markten te herwinnen maar ook nieuwe klanten aan te werven en bestaande te behouden. Zoals eerder gesteld kan met dit automatiseringsplatform de customer experience worden verbeterd en ook een efficiëntieslag worden gemaakt bij de front- en backoffice processen. Wij kijken dan ook uit naar de implementatie welke aan het eind van 2021 een feit dient te zijn.

ONZE DANK

Wij betuigen onze bijzondere dank aan onze medewerkers, waartoe wij ook onze agenten rekenen, voor de getoonde inzet en loyaliteit in het afgelopen boekjaar. Aan onze cliënten zeggen wij nadrukkelijk dank voor hun vertrouwen in onze dienstverlening.

Paramaribo, 25 januari 2021

N.W. Lalbiharie
Directeur

JAARREKENING 2019

Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2019

In duizenden SRD

	2019	2018
Bedrijfsopbrengsten		
Verdiende premies	40.565	44.041
Opbrengst beleggingen	<u>134</u>	<u>-50.829</u>
	40.699	-6.788
Bedrijfskosten		
Schadelasten	8.990	7.614
Bedrijfskosten (inclusief acquisitiekosten)	<u>23.179</u>	<u>20.003</u>
	32.169	27.617
<i>Resultaat technische rekening</i>	8.530	-34.405
Andere financiële baten en (lasten)	<u>-6.333</u>	<u>-14.266</u>
Resultaat vóór belasting	2.197	-48.671
Belasting	<u>-990</u>	<u>11.648</u>
Resultaat na belasting	<u>1.207</u>	<u>-37.023</u>
<i>Winstbestemming</i>		
Dividend in contanten	7.000	7.000
(Onttrekking) / toevoeging algemene reserve	<u>-5.793</u>	<u>-47.023</u>
	<u>1.207</u>	<u>-37.023</u>

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

In duizenden SRD

	2019	2018
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Winst vóór belasting	2.197	-48.671
Belasting over het resultaat	<u>-990</u>	<u>11.648</u>
Resultaat ná belasting	1.207	-37.023
Afschrijvingen	1.581	1.532
Herwaardering beleggingen minus beleggingsreserve	3.199	33.712
Mutatie voorzieningen	17.553	-13.322
Mutatie kortlopende schulden, exclusief bankkrediet	62.903	8.967
Mutatie vorderingen	<u>6.241</u>	<u>-34.435</u>
	92.684	-40.569
Kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten		
Investeringen en verstekkingen in: Belegde middelen (netto)	-17.078	-31.755
Bedrijfsmiddelen	<u>-888</u>	<u>-1.106</u>
	-17.966	-32.861
Investeringen en verstekkingen in: Belegde middelen	<u>-</u>	<u>11.936</u>
	-17.966	-20.925
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Langlopende schulden, exclusief bankkrediet	-14.060	-2.297
Bankkrediet	25.786	4.467
Mutatie overige bezittingen	3.755	68.843
Dividend	<u>-7.000</u>	<u>-7.000</u>
	8.481	64.013
Saldo kasstroom	83.199	2.169
Liquide middelen 1 januari	<u>19.599</u>	<u>17.430</u>
Liquide middelen 31 december	<u>102.798</u>	<u>19.599</u>

Bovenstaand kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de zogenoemde indirecte methode. Alleen die mutaties zijn verwerkt die een wijziging in de liquide middelen tot gevolg hebben gehad. Het effect van valutaverschillen op de saldi van liquide middelen die in vreemde valuta worden aangehouden is als koersverschil in het resultaat verwerkt.

Toelichting algemeen

GRONDSLAGEN VOOR CONSOLIDATIE EN VERGELIJKENDE CIJFERS

In de geconsolideerde jaarrekening zijn opgenomen FATUM Schadeverzekering N.V. en haar 100% dochterondernemingen FATUM Levensverzekering N.V. en FATUM Investments N.V., tezamen aangeduid als de FATUM Groep.

De vennootschappelijke balans, winst- en verliesrekening en de toelichting is in dit jaarverslag apart opgenomen. Het FATUM Suriname Fund wordt, zijnde een beleggingsproduct van FATUM Investments N.V., niet als afzonderlijke entiteit in de consolidatie betrokken. De door FATUM Investments N.V. uitgegeven participaties in het FATUM Suriname Fund worden als schuld in de jaarrekening verwerkt. Anderzijds worden de -voor wat betreft de vergoeding van interest en waarde mutaties- aan de deelgerechtigden van toekomstige beleggingen (het fonds), die allen eigendom zijn van de FATUM Groep, als bezittingen in de geconsolideerde balans opgenomen.

Ingaande 1 januari 2016 wordt onderscheid gemaakt naar onroerend goed aangehouden als belegging en dat voor eigen gebruik. Onroerend goed aangehouden als belegging wordt niet afgeschreven. Waardestijgingen als gevolg van periodieke herwaardering komen in beginsel ten gunste van het resultaat als indirecte beleggingsopbrengsten, rekening houdend met latente belastingverplichtingen. Vanwege de omvang van de waardestijgingen zijn de waardestijgingen van deze beleggingen in onroerend goed in 2016 ten gunste van het eigen vermogen (herwaarderingsreserve) gebracht, rekening houdend met latente belastingverplichtingen. De herwaarderingsreserve voor onroerend goed aangehouden als belegging is afzonderlijk opgenomen.

VREEMDE VALUTA WAARDERINGSGRONDSLAGEN

Activa en passiva in vreemde valuta worden op balansdatum omgerekend tegen de onderstaande koersen per balansdatum. Baten en lasten uit hoofde van transacties in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koersen op transactiedatum. De verschillen verband houdende met wijzigingen van wisselkoersen worden afzonderlijk in de winst- en verliesrekening verwerkt onder het hoofd 'Andere financiële baten en lasten'.

De voor de omrekening in lokale valuta gebruikte koersen per balansdatum zijn als volgt:

	2019	2018
<i>US-dollar (USD)</i>	<i>SRD</i> 7,52	<i>SRD</i> 7,52
<i>Euro (EUR)</i>	8,42	8,58

WAARDERINGSGRONDSLAGEN

ALGEMENE WAARDERINGSGRONDSLAGEN

Activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij hierna een andere waarderingsgrondslag wordt vermeld. Waar nodig is een voorziening voor oninbaarheid in mindering gebracht.

SPECIFIEKE WAARDERINGSGRONDSLAGEN

Onroerende goederen

De onroerende goederen worden gewaardeerd tegen de actuele waarde. De actuele waarde van de onroerende goederen in vreemde valuta worden omgerekend in lokale valuta tegen de per balansdatum geldende koers. Het vermogens surplus voortvloeiende uit de vermelde herwaardering wordt na aftrek van een voorziening voor latente belastingverplichtingen van 36% toegevoegd aan de 'Herwaarderingsreserve belegging vastgoed' -onder het eigen vermogen-. De voorziening voor latente belastingverplichtingen is opgenomen onder 'Voorzieningen'. Over onroerende goederen voor beleggingsdoeleinden wordt niet afgeschreven.

Overige financiële beleggingen

De overige financiële beleggingen betreffen beleggingen in hypothecaire leningen, effecten, leningen op schuldbekentenis en overige leningen u/g alsook termijndeposito's en spaarrekeningen.

Met uitzondering van de effecten, worden de overige financiële beleggingen gewaardeerd tegen de nominale waarde onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid.

De binnenlandse en buitenlandse aandelen worden gewaardeerd tegen de beurskoers waar de aandelen genoteerd staan. Veranderingen in de waarde van de aandelen ten opzichte van de vorige verslagperiode worden als beleggingsopbrengsten verwerkt, waarbij geen rekening wordt gehouden met latente belastingverplichtingen.

Overlopende rente van beleggingen in deposito's en hypotheekleningen en leningen alsook de nog te ontvangen dividendopbrengsten van aandelen worden tegen de nominale waarde opgenomen onder de post 'Overlopende activa'.

Vorderingen

De hieronder opgenomen vorderingen uit directe verzekeringen hebben betrekking op tussenpersonen uit hoofde van afgesloten verzekeringen en leningen uitgegeven op schuldbekentenis zijn opgenomen tegen de nominale waarde verminderd met een voorziening voor oninbaarheid, waar nodig.

Bedrijfsmiddelen

Bedrijfsterreinen en -panden

De bedrijfsterreinen en -panden zijn onroerende goederen in eigen gebruik en worden gewaardeerd tegen de actuele waarde verminderd met lineaire afschrijvingen op basis van de geschatte economische levensduur. De actuele waarde van de onroerende goederen in vreemde valuta worden omgerekend in lokale valuta tegen de per balansdatum geldende koers. Het vermogenssurplus voortvloeiende uit de vermelde herwaardering wordt onder aftrek van een voorziening voor latente belastingverplichtingen van 36% opgenomen als Herwaarderingsreserve overig vastgoed, onder het eigen vermogen. De onderhavige voorziening voor latente belastingverplichtingen wordt opgenomen onder 'Voorzieningen'. Bedrijfsgebouwen worden in 20 jaar lineair afgeschreven en over de bedrijfsterreinen wordt er niet afgeschreven.

In aanbouw zijnde bedrijfspanden worden gewaardeerd tegen de kostprijs en worden tot aan de ingebruikname als onderhanden investering verwerkt.

Bedrijfsmiddelen

De bedrijfsmiddelen, zijnde bedrijfsvoertuigen, automatiseringsapparatuur en inventarissen worden gewaardeerd tegen aanschafwaarde verminderd met lineaire afschrijvingen gebaseerd op de economische levensduur van de objecten. Het afschrijvingspercentage bedraagt voor bedrijfsvoertuigen, automatiseringsapparatuur en inventarissen respectievelijk 20%, 33 1/3% en 10% per jaar.

Liquide middelen

De liquide middelen betreffen kas- en direct opvraagbare banktegoeden en zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. De onder de liquide middelen begrepen vreemde valutategoeden zijn gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende koersen. De verschillen in verband met wijzigingen van wisselkoersen worden afzonderlijk in de winst- en verliesrekening verwerkt onder de post 'Andere financiële baten en lasten'.

EIGEN VERMOGEN

HERWAARDERINGSRESERVE

De herwaarderingsreserve wordt onderscheiden in:

- Herwaarderingsreserve belegging vastgoed
- Herwaarderingsreserve overig vastgoed

De herwaarderingsreserve is ontstaan als gevolg van waardefluctuaties van onroerende goederen. Het bedrag van de herwaardering, zijnde het verschil tussen de boekwaarde op basis van de actuele waarde en de boekwaarde op basis van de verkrijgingsprijs, is na aftrek van een voorziening voor latente belastingverplichtingen onder de herwaarderingsreserve opgenomen.

ALGEMENE RESERVE

De algemene reserve ontstaat uit toevoegingen uit het resultaat en correcties, terwijl er met goedvinden van de Algemene Vergadering van Aandeelhouders ook onttrekkingen daaruit kunnen plaatsvinden voor het uitkeren van dividend.

VOORZIENINGEN

Hieronder zijn verantwoord de voorziening voor latente belastingverplichtingen en de voorziening voor onverdiende premiereserve.

VOORZIENING LATENTE BELASTINGVERPLICHTINGEN

FATUM Schadeverzekering N.V. en FATUM Levensverzekering N.V.

Vanwege tijdelijke verschillen tussen de waardering op basis van fiscale grondslagen en de waardering in de jaarrekening wordt een voorziening voor latente belastingverplichtingen gevormd tegen het geldend nominale inkomstenbelastingtarief van 36%.

Actieve latente belastingen worden opgenomen indien compensabele verliezen bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat er voldoende toekomstige fiscale winst beschikbaar zal zijn, waarmee deze verliezen kunnen worden gecompenseerd en dat deze verrekeningsmogelijkheden kunnen worden benut.

Voor het verschil tussen de bedrijfseconomische en de fiscale waardering van financiële beleggingen (aandelen) is geen latente belastingverplichting opgenomen, omdat er geen sprake is van een voornemen om de aandelen te vervreemden.

ONVERDIENDE PREMIERESERVE

De hieronder opgenomen premiereserve betreft een voorziening voor het nog niet verdiende gedeelte van de geboekte premie van aangevangen en nog niet verstreken risicotermijnen verminderd met de provisie. De voorziening wordt vastgesteld op basis van het zogeheten '1/24 systeem'.

LANGLOPENDE SCHULDEN

De waarde van de hieronder opgenomen participaties van deelgerechtigden in het FATUM Suriname Fund is tot stand gekomen door verwerking, voor zover van toepassing, van agio c.q. disagio op de inleggeden in de diverse valuta klassen. De in vreemde valuta genoteerde participaties zijn gewaardeerd tegen de balanskoers. Het waarderingsverschil is tezamen met de nominale rentevergoeding op de participaties in het resultaat verwerkt onder het hoofd 'Financiële baten en lasten'. De nominale inleg van de deelgerechtigden in alle klassen van het FATUM Suriname Fund en het rendement zijn gegarandeerd door de FATUM Groep.

GRONDSLAGEN VAN RESULTAATBEPALING

De premies, provisies en schaden zijn verantwoord onder aftrek van het aandeel van herverzekeraars en worden tezamen met de opbrengst uit beleggingen verantwoord in het boekjaar waarop zij betrekking hebben. De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde grondslagen van waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. De afschrijvingen geschieden tijdsevenredig op basis van de verwachte economische levensduur. Op aanschaffingen gedurende het jaar wordt naar tijdgelang afgeschreven.

Belastingen over het resultaat van het boekjaar omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare belastingen en latente belasting. Belasting over het resultaat wordt in de winst-en-verliesrekening verantwoord. Daarbij wordt rekening gehouden met fiscaal vrijgestelde posten en niet aftrekbare bedragen, alsmede correcties op de belasting over eerdere boekjaren.

Latente belastingen worden opgenomen voor tijdelijke verschillen tussen de fiscale waarden van activa en verplichtingen en de boekwaarden daarvan in de jaarrekening. Latenties worden berekend op basis van geldende belastingtarieven.

Toelichting op de geconsolideerde balans

Algemeen: de bedragen opgenomen in de toelichting zijn afgerond op een veelvoud van duizend SRD.

Beleggingen

De beleggingen zijn als volgt onderverdeeld:

	2019	2018
Onroerende goederen	31.563	31.563
Overige financiële beleggingen	<u>310.965</u>	<u>297.086</u>
	<u>342.528</u>	<u>328.649</u>

Onroerende goederen

Onder de onroerende goederen zijn opgenomen de twee kantorencomplexen aan de Henck Arronstraat. In 2018 is het pand aan de H. Arronstraat 36 alsook een terrein aan de Landingstraat te Nieuw Nickerie verkocht. Het verloop van de onroerende goederen is als volgt:

	2019	2018
Aanschafwaarde	4.907	7.742
Afschrijvingen	<u>-782</u>	<u>-781</u>
Historische boekwaarde	4.125	6.961
Herwaardering	29.517	42.804
Afschrijving herwaardering	<u>-2.079</u>	<u>-2.079</u>
Balanswaarde begin boekjaar	<u>31.563</u>	<u>47.686</u>
Mutaties in het verslagjaar		
Investerings	-	-
Desinvestering	-	-2.834
Herwaardering	-	-13.289
Afschrijvingen	-	-
Herwaarderingsafschrijving	<u>-</u>	<u>-</u>
	<u>-</u>	<u>-16.123</u>
Balanswaarde einde boekjaar	<u>31.563</u>	<u>31.563</u>
Recapitulatie per 31 december		
Aanschafwaarde	4.907	4.907
Afschrijvingen	<u>-782</u>	<u>-782</u>
Historische boekwaarde	4.125	4.125
Herwaardering	29.517	29.517
Herwaarderingsafschrijving	<u>-2.079</u>	<u>-2.079</u>
Balanswaarde einde boekjaar	<u>31.563</u>	<u>31.563</u>

Voor een toelichting omtrent de herwaardering van de onroerende goederen wordt verwezen naar de waarderingsgrondslagen.

Overige financiële beleggingen

	2019	2018
Hypothecaire leningen	90.928	127.420
Obligatielening	2.290	-
Effecten	136.289	123.155
Leningen op schuldbekentenis	4.623	8.904
Termijndeposito's	<u>76.835</u>	<u>37.607</u>
	<u>310.965</u>	<u>297.086</u>

Hypothecaire leningen

De hypothecaire leningen zijn verstrekt onder zekerheid van eerste hypotheek en zijn opgenomen tegen nominale waarde onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid. De interestpercentages van de per balansdatum uitstaande hypothecaire vorderingen in SRD variëren tussen de 17% en 23% per jaar en van de uitzettingen in vreemde valuta tussen de 9,5% en 14% per jaar.

Effecten

De effecten betreffen binnenlandse en buitenlandse effecten. De toename van de effectenportefeuille heeft betrekking op de uitbreiding van het aantal aandelen van Assuria N.V. De koerswaarde mutatie wordt ten gunste of ten laste van het resultaat onder het hoofd 'beleggingsopbrengsten' verwerkt.

Leningen op schuldbekentenis

Het rentepercentage van leningen op schuldbekentenis belooft voor SRD en leningen in vreemde valuta respectievelijk 13% tot 23% en 9% tot 15% per jaar.

Termijndeposito's

De onder dit hoofd opgenomen beleggingen in schakistpapier, termijndeposito's en spaarrekeningen luidende in lokale valuta renderen tussen de 6,5% en 12,5% per jaar. De eveneens onder dit hoofd opgenomen vreemde valuta termijndeposito's zijn belegd tegen rentepercentages van 1,9% - 2,0% per jaar. Het rendement op het schakistpapier bedraagt 6,0% per jaar.

Van de totale deposito belegging is een bedrag van SRD 1.810 duizend afgezonderd aangehouden bij De Surinaamsche Bank N.V. ter voldoening aan het solvabiliteitsvoorschrift van de Centrale Bank van Suriname (CBvS) voor het verzekeringsbedrijf en slechts na schriftelijke toestemming van de CBvS kan worden aangesproken.

Vorderingen

Vorderingen uit directe verzekeringen
Vordering uit gelieerde maatschappijen
Overige vorderingen

	2019	2018
Vorderingen uit directe verzekeringen	1.967	2.090
Vordering uit gelieerde maatschappijen	5.574	7.328
Overige vorderingen	<u>1.506</u>	<u>4.850</u>
	<u>9.047</u>	<u>14.268</u>

Vorderingen uit directe verzekeringen
Agentensaldi
Af: voorziening voor oninbare vorderingen

	2019	2018
Vorderingen uit directe verzekeringen	3.337	2.890
Agentensaldi	-1.370	-800
Af: voorziening voor oninbare vorderingen	<u>1.967</u>	<u>2.090</u>

De achterstallige vorderingen uit voorgaande jaren tot en met het boekjaar 2018 zijn geheel voorzien tot een bedrag van SRD 998 duizend. Daarnaast is voor de mogelijk oninbare vorderingen van het boekjaar 2019 een voorziening getroffen van SRD 372 duizend; in totaal SRD 1.370 duizend.

Vordering gelieerde maatschappijen

De vordering op gelieerde maatschappijen betreft een vordering op SUVAM N.V.

Overige vorderingen

Deze post heeft betrekking op personeelsvoorschotten, leningen aan agenten, vooruitbetaalde herverzekeringspremies en een vordering uit de afwikkeling van opgenomen leningen op schuldbekentenis.

Overige activa

	2019	2018
Bedrijfsmiddelen	30.481	31.125
Liquide middelen	<u>102.798</u>	<u>19.599</u>
	<u>133.279</u>	<u>50.724</u>

Bedrijfsmiddelen

Hieronder zijn opgenomen:

	2019	2018
Bedrijfspannen	28.952	29.785
Bedrijfsvoertuigen	415	286
Automatiseringsapparatuur	397	409
Inventarissen	<u>717</u>	<u>645</u>
	<u>30.481</u>	<u>31.125</u>

Liquide middelen

De samenstelling van deze post ziet er als volgt uit:

	2019	2018
Kastegoeden	1.934	1.981
Banktegoeden	<u>100.864</u>	<u>17.618</u>
	<u>102.798</u>	<u>19.599</u>

De kas- en banksaldi staan ter vrije beschikking van de vennootschap.

Overlopende activa

Hieronder zijn overlopende beleggingsopbrengsten opgenomen van:

	2019	2018
Effecten	128	223
Hypotheke	18.846	8.002
Leningen u/g	577	2.441
Termijndeposito's	1.892	113
Contributie pensioen- en spaarplan	478	219
Verhuurde gebouwen	<u>745</u>	<u>206</u>
	<u>22.666</u>	<u>11.204</u>

Groepsvermogen

Het maatschappelijk en geplaatst kapitaal bestaat uit 200.000 aandelen elk groot SRD 0,025 nominaal. Het verloop in het groepsvermogen kan als volgt worden weergegeven:

	2019				2018	
	Aandelen- kapitaal	Herwaarderingsreserve <i>Belegging vastgoed</i>	Overig <i>vastgoed</i>	Algemene reserve	Totaal	
Stand per 1 januari	5	17.402	13.357	118.462	149.226	193.371
Correctie voorgaande jaren	-	-	-	15.511	15.511	-
Correctie deelneming	-	-	-	-	-	-122
Resultaat boekjaar	-	-	-	1.207	1.207	-37.023
Dividenduitkering	-	-	-	-7.000	-7.000	-7.000
	<u>5</u>	<u>17.402</u>	<u>13.357</u>	<u>128.180</u>	<u>158.944</u>	<u>149.226</u>

Voorzieningen

Het verloop in de voorzieningen is als volgt:

Stand begin van het jaar
Toevoeging /(onttrekking) in het jaar
Stand einde van het jaar

2019	2018
116.846	130.068
<u>17.553</u>	<u>-13.222</u>
<u>134.339</u>	<u>116.846</u>

Voorziening latente belastingverplichtingen

Vanwege tijdelijke verschillen tussen de waardering op basis van fiscale grondslagen en de waardering in de jaarrekening is een voorziening voor latente belastingverplichtingen opgenomen tegen het geldende nominale inkomstenbelastingtarief van 36%, met uitzondering van de verschillen in waardering van effecten.

De latente belastingverplichtingen hebben per 31 december 2019 voornamelijk betrekking op:

- De verplichting betreffende het verschil tussen de bedrijfseconomische en de fiscale waardering van belegging in onroerende goederen en overige onroerende goederen onder bedrijfsmiddelen van SRD 48,8 miljoen;
- Fiscale voorzieningen tot een bedrag van SRD 44,3 miljoen gevormd in verband met bijzondere (her) verzekeringsrisico's en daarmee gepaard gaande mogelijke toekomstige bedrijfseconomische gevolgen;
- Fiscale voorziening voor pensioenverplichtingen op basis van IAS 19 van SRD 27,2 miljoen;
- Ongerealiseerde koerswinsten inzake financiële beleggingen in vreemde valuta tot een bedrag van SRD 108,3 miljoen, aangemerkt als fiscaal nog niet gerealiseerd, terwijl deze koersresultaten in de jaarrekening ten gunste van het resultaat zijn gebracht.

Onverdiende premiereserve

De premiereserve heeft betrekking op de onverdiende premies van aangevangen en nog niet verstreken risicotermijnen verminderd met provisies.

Langlopende schulden

Participaties van deelgerechtigden in het
FATUM Suriname Fund (FSF)
Verplichtingen pensioen- en spaarplannen

2019	2018
32.773	47.193
<u>9.409</u>	<u>9.049</u>
<u>42.182</u>	<u>56.242</u>

Het verloop in participaties van de deelnemers in FSF is als volgt:
(in duizenden SRD)

	2019				2018			
	SRD klasse	USD klasse	EUR klasse	Totaal	SRD klasse	USD klasse	EUR klasse	Totaal
Beginsaldo	1.727	21.226	24.240	47.193	2.202	21.527	26.675	50.404
Aantrekking	-	-	-	-	-	-	-	-
Uitbetaling	<u>-117</u>	<u>-8.296</u>	<u>-5.774</u>	<u>-14.187</u>	<u>-475</u>	<u>-301</u>	<u>-814</u>	<u>-1.590</u>
	1.610	12.930	18.466	33.006	1.727	21.226	25.861	48.814
Herwaardering	-	-	<u>-233</u>	<u>-233</u>	-	-	<u>-1.621</u>	<u>-1.621</u>
Eindsaldo	<u>1.610</u>	<u>12.930</u>	<u>18.233</u>	<u>32.773</u>	<u>1.727</u>	<u>21.226</u>	<u>24.240</u>	<u>47.193</u>

De deelname kan door deelgerechtigden in beginsel worden opgezegd, nadat een deelgerechtigde de participaties minimaal 6 maanden in bezit heeft gehad, tenzij anders overeengekomen. Na opzegging volgt in beginsel terugkoop door FATUM Investments N.V. (FSF), tenzij naar het oordeel van de beheerder sprake is van bijzondere omstandigheden zoals verwoord in het prospectus van FSF.

De inleggeden in de verschillende valuta klassen zijn gewaardeerd tegen de koersen per balansdatum voor coupures van 1.000 voor SRD en 100 voor USD en Euro participaties.

Verplichting pensioen- en spaarplannen

De verplichting uit hoofde van de pensioen- en spaarplannen bestaat uit de netto bedragen van Food and Agriculture Industries N.V. (voormalig SBBS) en individuele pensioen- en spaarplannen vermeerderd met de verschuldigde rente per balansdatum.

Kortlopende schulden

Schulden aan kredietinstellingen
Te betalen schaden
Schuld aan gelieerde maatschappij
Schuld aan Stichting Pensioenfonds
van de FATUM Schadeverzekering N.V.
Overige schulden

2019	2018
62.808	24.331
10.470	13.096
46.514	12.691
-	1.710
<u>50.884</u>	<u>30.159</u>
<u>170.676</u>	<u>81.987</u>

Schulden aan kredietinstellingen

Betreffen rekening-courantfaciliteiten alsmede kortlopende investeringskredieten waarvoor specifieke hypothecaire dekking en overige zekerheden zijn verstrekt.

Te betalen schaden

Te betalen schaden
Af: aandeel herverzekering
Te betalen schaden eigen rekening

2019	2018
32.470	32.557
<u>-22.000</u>	<u>-19.461</u>
<u>10.470</u>	<u>13.096</u>

De te betalen schaden en daarmee samenhangende herverzekeringsaandeel hebben voornamelijk betrekking op de branches brand en motorrijtuigen verzekering.

Overige schulden

Hieronder zijn opgenomen:

Schulden uit verzekeringen
Belastingen
Overige te betalen schulden

2019	2018
1.462	1.561
18.076	14.791
<u>31.346</u>	<u>13.807</u>
<u>50.884</u>	<u>30.159</u>

Onder 'Schulden uit verzekeringen' zijn opgenomen herverzekeringspremies en schadeverzekeringen alsmede af te dragen toeslagen waarborgfonds uit hoofde van de motorrijtuigenverzekering.

Onder de 'Belastingen' zijn opgenomen de per saldo nog af te dragen omzetbelasting en te betalen inkomsten- en loonbelasting en sociale premies.

Onder 'Overige te betalen schulden' zijn voornamelijk opgenomen vooruit ontvangsten, waarborgsommen en te betalen rente aan deelnemers in het FATUM Suriname Fund.

Overlopende passiva

Accountants en actuariële kosten

2019	2018
<u>1.319</u>	<u>544</u>

Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening

Algemeen: de bedragen opgenomen in de toelichting zijn afgerond op een veelvoud van duizend SRD.

Netto verdiende premies

FATUM Schadeverzekering N.V.

Brutopremie

Herverzekeringspremie

Mutatie technische voorziening

Verdiende premie

FATUM Levensverzekering N.V.

Brutopremie

Mutatie technische voorziening

Verdiende premie

	2019	2018
	57.794	53.902
	-15.354	-14.303
	<u>489</u>	<u>-220</u>
	42.929	39.379
	3.613	3.846
	<u>-5.977</u>	<u>816</u>
	<u>-2.364</u>	<u>4.662</u>
	<u>40.565</u>	<u>44.041</u>

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat de verdiende premie met 8% is afgenomen (2018: toename van 12%) van SRD 44,0 miljoen in 2018 naar SRD 40,6 miljoen in 2019.

Beleggingsresultaten

De netto opbrengst beleggingen uitgedrukt in een percentage van het belegd kapitaal is als volgt samengesteld:

	2019	%	2018	%
Netto-opbrengst beleggingen	<u>134</u>	0,04	<u>-50.829</u>	-17,2

De beleggingsresultaten zijn ten opzichte van 2018 toegenomen. In 2018 hebben de toenames van de dotaties aan de voorziening voor mogelijk oninbare vorderingen, herwaarderingsresultaten en het resultaat op de afdrachten c.q. verkopen van beleggingen geresulteerd in een negatief beleggingsresultaat van SRD 50,8 miljoen.

Schadelast en uitkeringen

De schadelast per saldo is als volgt samengesteld:

FATUM Levensverzekering N.V.

FATUM Schadeverzekering N.V.

	2019	2018
	250	1.514
	<u>8.740</u>	<u>6.100</u>
	<u>8.990</u>	<u>7.614</u>

Bedrijfskosten

Acquisitiekosten
Personeelskosten
Afschrijvingen
Overige bedrijfskosten

2019	2018
4.772	4.279
12.714	8.408
1.581	1.532
<u>4.112</u>	<u>5.784</u>
<u>23.179</u>	<u>20.003</u>

De acquisitiekosten hebben voor SRD 4.235 duizend betrekking op FATUM Schadeverzekering N.V., overeenkomend met 7% van het premie-inkomen en het restant op FATUM Levensverzekering N.V.

Andere financiële baten en (lasten)

Rente / koersresultaat participaties in
het FATUM Suriname Fund
Vrijval exploitatieresultaat voorgaande jaren
FATUM Suriname Fund
Rente op pensioen- en spaarplannen
Bankrente en kosten
Rekening-courantrente
Koersresultaten

2019	2018
-2.008	-1.227
1.914	-
-405	-483
-4.966	-4.557
-	1.223
<u>-868</u>	<u>-9.222</u>
<u>-6.333</u>	<u>-14.266</u>

Gebeurtenissen na balansdatum

Wet Controle Valutaverkeer en Transactiekantoren

Op 23 maart 2020 is de Wet Controle Valutaverkeer en Transactiekantoren afgekondigd. Belangrijke aspecten van de wet zijn onder andere dat vreemde valuta transacties tegen een andere wisselkoers dan die gepubliceerd door de Centrale Bank van Suriname (CBvS) verboden zijn.

Ook is het verboden om overeenkomsten aan te gaan waarvan de transacties middels contante betalingen/ontvangsten in vreemde valuta plaatsvinden. Inmiddels is deze wet opgeschort en is er door de regering een commissie benoemd welke deze wet dient te evalueren en hierover advies uit te brengen.

Covid-19 Pandemie

Als gevolg van de Covid-19 pandemie wordt nagegaan wat de impact zal zijn op de vennootschap.

Inmiddels is er over de impact van de Covid-19 pandemie middels een enquête informatie verstrekt aan de Centrale Bank van Suriname.

Unificatiekoers

Op 21 september 2020 heeft de Centrale Bank van Suriname (CBvS) in overleg met de regering, aangekondigd dat per 22 september 2020 de wisselkoers wordt aangepast. De wisselkoersen van de CBvS zullen periodiek worden bijgesteld en dagelijks worden gepubliceerd. Op 22 september 2020 bedroeg de verkoopkoers van USD 1 SRD 14,29 (was SRD 7,52). De impact van deze aanpassing op de waardering van de activa en passiva in vreemde valuta zal in het boekjaar 2020 worden verwerkt.

Vennootschappelijke balans per 31 december 2019

na winstbestemming

Algemeen: de bedragen opgenomen zijn afgerond op een veelvoud van duizend SRD.

	2019	2018
Activa		
<i>Beleggingen</i>		
Onroerende goederen	31.563	31.563
Deelnemingen	15.898	19.689
Overige financiële beleggingen	<u>246.580</u>	<u>219.672</u>
	294.041	270.924
<i>Vorderingen</i>		
Vorderingen uit directe verzekeringen	1.967	2.090
Vordering gelieerde maatschappijen	5.574	7.328
Vordering groepsmaatschappijen	3.697	-
Overige vorderingen	<u>1.383</u>	<u>4.351</u>
	12.621	13.769
<i>Overige activa</i>		
Bedrijfsmiddelen: - Bedrijfsterreinen en -panden	28.952	29.785
- Overige bedrijfsmiddelen	<u>1.528</u>	<u>1.340</u>
	30.480	31.125
Liquide middelen	<u>100.217</u>	<u>17.533</u>
	130.697	48.658
<i>Overlopende activa</i>	16.905	7.869
Totale activa	<u>454.264</u>	<u>341.220</u>
Passiva		
<i>Eigen vermogen</i>		
Aandelenkapitaal	5	5
Herwaarderingsreserve belegging vastgoed	17.402	17.402
Herwaarderingsreserve overig vastgoed	13.357	13.357
Algemene reserve	<u>128.180</u>	<u>118.462</u>
	158.944	149.226
<i>Voorzieningen</i>	101.029	102.238
<i>Schulden</i>		
Schulden aan kredietinstellingen	62.808	22.700
Lening o/g	-	1.631
Te betalen schaden	10.470	13.096
Schulden aan groepsmaatschappijen	25.181	11.608
Schuld aan Stichting Pensioenfonds voor de FATUM Schadeverzekering N.V.	-	1.710
Schuld aan gelieerde maatschappijen	46.514	12.691
Schulden uit verzekeringen	1.462	1.561
Belastingen	18.365	14.909
Overige schulden	<u>28.381</u>	<u>9.415</u>
	193.181	89.321
<i>Overlopende passiva</i>	<u>1.110</u>	<u>435</u>
Totale passiva	<u>454.264</u>	<u>341.220</u>

Vennootschappelijke winst- en verliesrekening over 2019

Algemeen: de bedragen opgenomen zijn afgerond op een veelvoud van duizend SRD.

Bedrijfsopbrengsten

Verdiende premies
Opbrengst beleggingen

	2019	2018
	42.929	39.379
	<u>-5.278</u>	<u>-52.160</u>
	37.651	-12.781

Schadelasten

	<u>-8.740</u>	<u>-6.100</u>
	28.911	-18.881

Bedrijfskosten

Acquisitiekosten
Personeelskosten
Afschrijvingen
Overige bedrijfskosten

	4.235	3.703
	8.497	8.408
	1.581	1.532
	<u>3.970</u>	<u>5.479</u>
	18.283	19.122

Af: doorberekend naar dochter-
maatschappijen

	<u>-2.929</u>	<u>-2.687</u>
	15.354	16.435

Resultaat technische rekening

Resultaat deelnemingen

Andere financiële baten en (lasten)

	13.557	-35.423
	-3.748	-543
	<u>-7.613</u>	<u>-13.538</u>

Resultaat vóór belasting

Belasting

	2.196	-49.397
	<u>-989</u>	<u>12.374</u>

Resultaat na belastingen

	<u>1.207</u>	<u>-37.023</u>
--	---------------------	-----------------------

Toelichting op de vennootschappelijke balans

Algemeen: de bedragen opgenomen zijn afgerond op een veelvoud van duizend SRD.

Algemeen

De deelnemingen zijn gewaardeerd tegen de netto vermogenswaarde zoals hierna is vermeld. De overige grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de vennootschappelijke balans zijn gelijk aan de grondslagen die zijn vermeld in de toelichting op de geconsolideerde balans.

Beleggingen

Onroerende goederen

	Gebouwen en terreinen	Blote percelen	Totaal 2019
Stand 1 januari			
Aanschafwaarde	4.860	47	4.907
Cumulatieve afschrijving	<u>-781</u>	<u>-</u>	<u>-781</u>
Boekwaarde aanschafwaarde	4.079	47	4.126
Herwaardering	29.307	209	29.516
Cumulatieve afschrijving herwaardering	<u>-2.079</u>	<u>-</u>	<u>-2.079</u>
Boekwaarde herwaardering	<u>27.228</u>	<u>209</u>	<u>27.437</u>
Balanswaarde begin boekjaar	31.307	256	31.563
Mutaties boekjaar			
Herwaardering	-	-	-
Desinvestering	-	-	-
Afschrijving	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Saldo mutaties	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Balanswaarde einde boekjaar	<u>31.307</u>	<u>256</u>	<u>31.563</u>
Recapitulatie per 31 december			
Aanschafwaarde	4.860	47	4.907
Cumulatieve Afschrijving	<u>-781</u>	<u>-</u>	<u>-781</u>
Boekwaarde aanschafwaarde	4.079	47	4.126
Herwaardering	29.307	209	29.516
Cumulatieve afschrijving Herwaardering	<u>-2.079</u>	<u>-</u>	<u>-2.079</u>
Boekwaarde herwaardering	<u>27.228</u>	<u>209</u>	<u>27.437</u>
Balanswaarde	<u>31.307</u>	<u>256</u>	<u>31.563</u>

Deelnemingen

Het verloop van twee deelnemingen is als volgt:

FATUM Levensverzekering N.V.

- Saldo begin van het jaar
- Resultaat lopend jaar
- Saldo einde van het jaar

FATUM Investments N.V.

- Saldo begin van het jaar
- Resultaat lopend jaar
- Saldo einde van het jaar
- Voorziening deelneming

2019	2018
19.689	22.339
<u>-3.791</u>	<u>-2.650</u>
15.898	19.689
-924	-3.014
<u>43</u>	<u>2.090</u>
-881	-924
<u>881</u>	<u>924</u>
-	-
<u>15.898</u>	<u>19.689</u>

Overige financiële beleggingen

De post overige financiële beleggingen is als volgt opgebouwd:

Hypothecaire leningen

Effecten

Leningen op schuldbekentenis

Termijndeposito's, schatkistpapier en spaarrekeningen

2019	2018
60.715	80.315
107.187	93.921
4.046	8.904
<u>74.632</u>	<u>36.532</u>
<u>246.580</u>	<u>219.672</u>

De hypothecaire leningen en leningen op schuldbekentenis zijn uitgezet tegen rentepercentages variërend tussen de 13,0% en 23,0% per jaar voor SRD-beleggingen en tussen de 9,0% en 15,0% per jaar voor beleggingen in vreemde valuta.

De termijndeposito's, schatkistpapier en spaarrekeningen in lokale valuta renderen tussen de 6,5% en 12,5% per jaar en de vreemde valutabeleggingen tegen de 1,9% - 2,0% per jaar. Het schatkistpapier is uitgezet tegen 6,0% per jaar.

Vorderingen uit directe verzekeringen

Betreft agentenvorderingen onder aftrek van een voorziening voor dubieusheid van SRD 1.370 duizend.

2019	2018
<u>1.967</u>	<u>2.090</u>

Overige vorderingen

Deze post heeft betrekking op personeelsvoorschotten, leningen aan agenten, vooruitbetaalde herverzekeringspremies en een vordering uit de afwikkeling van opgenomen leningen op schuldbekentenis.

2019	2018
<u>1.383</u>	<u>4.351</u>

Bedrijfsmiddelen

De bedrijfspanden zijn tegen brandschade verzekerd voor USD 4,1 miljoen. De inventarissen en automatiseringsapparatuur zijn tegen brandschade verzekerd voor USD 500 duizend. De bedrijfsvoertuigen zijn allrisk verzekerd.

Liquide middelen

De hieronder opgenomen kas- en banksaldi staan ter vrije beschikking van de vennootschap.

2019	2018
<u>100.217</u>	<u>17.533</u>

Overlopende activa

Hieronder zijn de overlopende beleggingsopbrengsten opgenomen.

Eigen vermogen

Voor een toelichting op het eigen vermogen wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans.

Voorzieningen

De voorzieningen zijn als volgt:

Premiereserve
Latente belastingverplichtingen
Voorziening deelneming

2019	2018
17.879	18.853
82.269	82.461
<u>881</u>	<u>924</u>
<u>101.029</u>	<u>102.238</u>

De premiereserve heeft betrekking op de onverdiende premies van aangevangen en nog niet verstreken risico-termijnen verminderd met de provisies. Voor een toelichting op de voorziening voor latente belastingverplichtingen wordt verwezen naar de toelichting terzake bij de geconsolideerde balans.

Schulden aan kredietinstellingen

Als dekking voor kredietfaciliteiten bij de kredietinstellingen heeft de vennootschap hypothecaire en secundaire zekerheden verstrekt.

2019	2018
<u>62.808</u>	<u>22.700</u>

Te betalen schaden

De te betalen schaden hebben voornamelijk betrekking op de branches brand- en motorrijtuigenverzekering.

2019	2018
<u>10.470</u>	<u>13.096</u>

Toelichting op de vennootschappelijke winst- en verliesrekening

Algemeen: de bedragen opgenomen in de toelichting zijn afgerond op een veelvoud van duizend SRD.

Verdiende premies

De specificatie is als volgt:

	2019	2018
Bruto premie-inkomen	57.794	53.902
Herverzekering	<u>-15.354</u>	<u>-14.303</u>
Premie eigen rekening	42.440	39.599
Mutatie technische voorziening	<u>489</u>	<u>-220</u>
Verdiende premies	<u>42.929</u>	<u>39.379</u>

Opbrengst beleggingen

De beleggingsresultaten alsmede de gemiddelde rendementpercentages zijn als volgt:

	2019	%	2018	%
Opbrengst hypothecaire leningen	13.513	19,2	21.318	18,9
Voorziening hypothecaire leningen	<u>-32.488</u>	<u>-46,1</u>	<u>-11.690</u>	<u>-10,3</u>
	-18.975	-26,9	9.628	8,5
Dividend opbrengsten (effecten)	3.166	3,1	2.233	3,0
Koerswaarde mutatie	<u>3.067</u>	<u>3,1</u>	<u>-17.265</u>	<u>-23,2</u>
	6.233	6,2	-15.032	-20,2
Rente lening op schuldbekentenis	158	4,8	467	17,6
Voorziening leningen op schuldbekentenis	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
	158	4,8	467	17,6
Rente deposito's, spaargelden en schatkistpapier	3.753	8,7	48	0,2
Subtotaal	<u>-8.831</u>	<u>-3,8</u>	<u>-4.889</u>	<u>-2,3</u>
Resultaat verkoop beleggingen	-		-48.212	
Verhuuropbrengst na aftrek van exploitatiekosten	<u>3.553</u>		<u>941</u>	
Netto beleggingsresultaat	<u>-5.278</u>	<u>-2,3</u>	<u>-52.160</u>	<u>-23,9</u>

Schadelast

De schadelast is als volgt samengesteld:

Bruto schade
Herverzekeringsuitkeringen
Netto schade
Mutatie technische verplichtingen
Schadelast

2019	2018
11.034	8.507
<u>-924</u>	<u>-295</u>
10.110	8.212
<u>-1.370</u>	<u>-2.112</u>
<u>8.740</u>	<u>6.100</u>

Bedrijfskosten

De bedrijfskosten zijn als volgt samengesteld:

Acquisitiekosten
Personeelskosten
Afschrijvingen
Diensten van derden
Huisvestingskosten
Kantoorkosten
Productiekosten
Overige algemene kosten

Af: doorbelast aan dochtermaatschappijen

2019	2018
4.235	3.703
8.497	8.408
1.581	1.532
2.182	1.629
674	650
740	1.151
1.226	1.224
<u>-852</u>	<u>825</u>
18.283	19.122
<u>-2.929</u>	<u>-2.687</u>
<u>15.354</u>	<u>16.435</u>

Resultaat deelnemingen

FATUM Levensverzekering N.V.
FATUM Herverzekering N.V.i.o.
FATUM Investments N.V.

2019	2018
-3.791	-2.528
-	-107
<u>43</u>	<u>2.092</u>
<u>-3.748</u>	<u>-543</u>

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: De Algemene Vergadering van Aandeelhouders van FATUM Schadeverzekering N.V.

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN JAARREKENING 2019

ONS OORDEEL

Wij hebben de in dit jaarverslag op pagina 18 tot en met 39 opgenomen jaarrekening 2019 van FATUM Schadeverzekering N.V. (“de vennootschap”) te Paramaribo, gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de vennootschap per 31 december 2019 en van het resultaat en de kasstromen over 2019 in overeenstemming met algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de geconsolideerde balans per 31 december 2019;
2. de geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2019;
3. het geconsolideerde kasstroomoverzicht over 2019;
4. de toelichtingen met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
5. de vennootschappelijke balans per 31 december 2019;
6. de vennootschappelijke winst-en-verliesrekening over 2019;
7. de toelichting op de vennootschappelijke balans en winst- en-verliesrekening.

DE BASIS VOOR ONS OORDEEL

Wij hebben onze controle uitgevoerd in overeenstemming met de door onze beroepsorganisatie uitgevaardigde controlestandaarden. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij zijn onafhankelijk van FATUM Schadeverzekering N.V. zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

BENADRUKKING VAN AANGELEGENHEDEN

Wij vestigen de aandacht op de in de toelichting opgenomen paragraaf ‘Gebeurtenissen na balansdatum’ waarin het volgende wordt vermeld:

In maart 2020 is de Wet op Geldtransactiekantoren doorgevoerd. Toepassing van deze wet in de huidige vorm kan een danige impact hebben op de samenstelling van de verzekeringsportefeuille alsook op de beleggingsportefeuille. Inmiddels is deze wet opgeschort tot dat een gewijzigde wet ingediend zal worden.

Als gevolg van de Covid-19 pandemie zal er worden nagegaan wat de impact zal zijn op de onderdelen van de vennootschap. In overleg met de Centrale Bank van Suriname zullen er maatregelen worden getroffen om deze op te vangen.

Op 21 september 2020 heeft de Centrale Bank van Suriname (“CBvS”) in overleg met de regering, aangekondigd dat per 22 september 2020 de wisselkoers wordt aangepast. De wisselkoersen van de CBvS zullen periodiek worden

bijgesteld en dagelijks worden gepubliceerd. Op 22 september 2020 bedroeg de verkoopkoers van USD 1 SRD 14,29 (was SRD 7,52). De impact van deze aanpassing op de waardering van de activa en passiva in vreemde valuta zal in het boekjaar 2020 worden verwerkt.

Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheden.

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag overige informatie, die bestaat uit:

- het Bericht van de Raad van Commissarissen;
- het Verslag van de Directie;
- andere informatie en de informatie opgenomen op pagina 45 tot en met 53 van het jaarverslag.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de overige informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de overige informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de overige informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in controlestandaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden.

Met uitzondering van het Bericht van de Raad van Commissarissen is de Directie verantwoordelijk voor het opstellen van de overige informatie in overeenstemming met algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN DE DIRECTIE EN DE RAAD VAN COMMISSARISSEN VOOR DE JAARREKENING

De Directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving. In dit kader is de Directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de Directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de Directie afwegen of de vennootschap in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de Directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de Directie het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De Directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

ONZE VERANTWOORDELIJKHEDEN VOOR DE CONTROLE VAN DE JAARREKENING

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de door onze beroepsorganisatie uitgevaardigde controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de Directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de Directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen tevens aan de met governance belaste personen dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met hen over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Paramaribo, 25 januari 2021

Lutchman & Co N.V.

namens deze en was getekend,
Drs. M.R.A. Lutchman CA, RA

SUMMARY OF THE ANNUAL REPORT 2019

FATUM Schadeverzekering N.V.
FATUM Levensverzekering N.V.
FATUM Investments N.V.

Vision, Mission and Profile

VISION

FATUM is the most service-oriented financial services provider for every resident of Suriname.

MISSION

FATUM offers security to private individuals and businesses. By transferring the financial consequences of everyday risks to us, our customers are able to pursue their lives in terms of business, home, work and personal development with greater peace of mind. We undertake our activities in a spirit of entrepreneurship, integrity and teamwork, while always taking account of the local communities in which we are active.

PROFILE

FATUM is a dynamic financial services provider that offers a wide range of insurance and investment products to the Suriname market. Customer-entrusted funds are primarily invested in the local economy. As the oldest insurance company in Suriname, we are a stable factor and a trusted financial partner. Drawing on the enthusiastic efforts of our expert employees and intermediaries, we aim to distinguish ourselves by the excellent quality of our service.

Our actions are guided by three core values:

ENTREPRENEURSHIP

Identifying opportunities or potential risks at an early stage and responding effectively.

INTEGRITY

Adhering to generally accepted social and ethical standards. FATUM endorses the ten 'Global Compact Principles'

TEAMWORK

Benefiting from each other's knowledge and that of partners to achieve a solid result for the customer.

**MORE THAN 138 YEARS
YOUR RELIABLE FINANCIAL PARTNER**

WHATEVER HAPPENS...

Key Data 2019 - 2015

Amounts in thousands of SRD², except for the per share data

	2019	2018	2017	2016	2015
Balance sheet					
Total Assets	507,520	404,845	450,980	479,638	281,583
Investments	342,528	328,649	342,542	386,613	228,262
Insurance and other provisions	134,399	116,846	130,068	117,794	55,950
Shareholders' equity	158,944	149,226	193,371	183,308	102,390
Income statement					
Income					
General premium income	57,794	53,902	53,734	41,441	32,966
Life premium income	3,613	3,846	3,675	3,648	3,949
Investment income	<u>134</u>	<u>(50,829)</u>	<u>(1,295)</u>	<u>46,233</u>	<u>(3,372)</u>
	61,541	6,919	56,114	91,322	33,543
Operating expenses					
Reinsurance premiums	15,354	14,303	14,362	13,031	6,420
Movement in premium reserve	5,488	-596	3,886	6,808	509
Claims paid	8,990	7,614	10,189	13,410	10,708
Commissions and expenses	<u>23,179</u>	<u>20,003</u>	<u>17,713</u>	<u>11,813</u>	<u>12,652</u>
	53,011	41,324	46,150	45,062	30,289
Profit and profit distribution					
Operational result	8,530	(34,405)	9,964	46,260	3,254
Other income/(expenses)	<u>(6,333)</u>	<u>(14,266)</u>	<u>15,312</u>	<u>56,604</u>	<u>(12,472)</u>
Profit before taxes	2,197	(48,671)	25,276	102,864	(9,218)
Taxes	<u>(990)</u>	<u>11,648</u>	<u>(14,914)</u>	<u>(32,476)</u>	<u>(10,557)</u>
Distributable net profit	1,207	(37,023)	10,362	70,388	(19,775)
- Retained profit	-	-	2,862	62,888	-
- Dividend	7,000	7,000	7,500	7,500	7,500
Data per share of SRD 0.025 nominal value					
Net profit	6.04	-	51.81	351.94	-
Dividend	35.00	35.00	37.50	37.50	37.50
Shareholders' equity	794.72	746.13	966.86	919.04	524.45

² SRD = Suriname Dollar

Report of the Supervisory Board

To: *Annual General Meeting of Shareholders of FATUM Schadeverzekering N.V.*

INTRODUCTION

We are pleased to share our report for the financial year 2019 with you. The publication of the annual report for 2019 was delayed due, in part, to the COVID-19 pandemic, which has left its mark all over the world, forcing us not only to reconsider our social interactions, but also, and more pertinently so, to revisit generally accepted ideas of how economic development is structured. The pandemic has definitely confirmed the universal truth that “There is no force stronger than nature”.

Despite the disappointing economic environment, FATUM continued to work towards achieving the targets that were defined in 2019. The economic crisis turned serious during the course of the reporting period. The economic situation reached a low point in the first quarter of 2020 as a result of problems at the Central Bank of Suriname and the misappropriation and unauthorised use of cash reserves, as well as new legislation designed to tackle shortages in the currency market. It was these environmental factors in particular that were the focus of attention in 2020. Because of these concerns, it was relatively difficult to work on achieving the business targets for 2019. For the years ahead, this means that we will have to pull together and make an extra effort to bolster and propel the position of our organisation.

MEETINGS WITH THE MANAGING BOARD

The Supervisory Board and the Managing Board met on a regular basis in 2019 to discuss periodic internal reports, relevant corporate and market developments, and the capital expenditure, investment and credit policies. The Supervisory Board issued advisory opinions on these issues. Specific concerns in the reporting period year included the holding company structure, compliance issues and the potential impact of announced legislation.

FINANCIAL STATEMENTS AND PROPOSED PROFIT APPROPRIATION

With due observance of the provisions of Article 29 (4) of the Articles of Association, we are pleased to inform you as follows with respect to the financial statements for 2019 of FATUM Schadeverzekering N.V., consisting of the consolidated and separate financial statements.

We engaged an audit firm to audit the consolidated and separate balance sheets as at 31 December 2019 and the consolidated and separate income statements for the financial year 2019, as well as the accompanying notes. We advise you to adopt the financial statements in question, which the Managing Board has offered to the Meeting together with the auditor’s report issued by Lutchman & Co N.V. This adoption will serve to discharge the Managing Board from liability for its management and the Supervisory Board from liability for its supervision.

The Managing Board proposes to distribute SRD 7,000,000 in the form of a cash dividend and to charge this amount against the general reserve. We agree with this proposal.

APPOINTMENT OF SUPERVISORY BOARD MEMBERS

In accordance with the provisions of Article 20 of the Articles of Association of FATUM Schadeverzekering N.V. two members of the Supervisory Board, are due to step down. Due to the retirement schedule Supervisory Board members C.A. Calor, A.R. Baarh and R. Lai A Fat are not eligible for re-election.

We therefore express our sincere thanks to these three Supervisory Board members for their years of dedicated support and guidance to the FATUM Group.

Based on clear profiles M.F.N. Khudabux, H.L. Henar and M.P.S.F. Tjin-A-Djie have been asked to fill in the vacant positions on the Supervisory Board.

At the time of the writing of this report, the process to obtain the “Declaration of no objection” from the Central Bank of Suriname has almost been completed.

Also on behalf of the Management, employees and all those who are further associated with our company, we welcome these three Supervisory Board members and express the conviction that their accession to the Supervisory Board will contribute to the further growth of our companies.

The Supervisory Board would like to thank Management for the way in which it has represented the interests of the company during the year and would like to thank all other members of the staff and intermediaries for their efforts and support.

Paramaribo, January 25th, 2021

Supervisory Board:

C. A. Calor – Chairman

A. R. Baarh

M. Goede

R. Lai A Fat

M. P. Hindori

Report of the Management Board

INTRODUCTION

Despite the delay, we are pleased to present our organisation's annual report for 2019. Mindful of the timing of the publication of this report, we will briefly address the financial performance for 2019, developments in 2020 and the outlook for 2021.

Owing to Suriname's monetary and fiscal situation and the Suriname government having raised mostly foreign loans to finance its policy programmes, the local economy continued to be faced with major macro-economic challenges in the reporting period. Sovereign default in 2019 and in the first quarter in 2020 resulted in a further downgrading of Suriname's credit rating by the rating agencies.

The Suriname economy grew by 2.3% in 2019 (2018: 2%) and the inflation rate was 4.2% at year end (2018: 5.4%).

In our report for 2018, we mentioned that the Dutch customs authorities seized a cash shipment of EUR 19 million, which had been dispatched to the Netherlands by the Central Bank of Suriname (CBvS). In dialogue with the Suriname government, CBvS took steps in 2019 to get the Dutch authorities to release the cash shipment. At the end of 2019, the Court of Noord-Holland ruled that the seizure was to be lifted and that the seized cash was to be returned. The Dutch Public Prosecutor's Office appealed this ruling.

The shortage of US dollars on the currency market was exacerbated by this seizure. To counter this effect, CBvS entered into a partnership with the US Federal Reserve (FED) in mid-2019, which facilitated the import of cash dollars. The FED has since discontinued its cash shipments, however, due to the monetary authorities' non-compliance with the conditions.

CENTRAL BANK OF SURINAME

At the beginning of January 2020, it became clear that, of the cash reserves and the time deposits the general banks held with CBvS, which amounted to about USD 426 million, approximately USD 197 million had been misappropriated. CBvS broke its agreement with the general banks. The Supervisory Board of CBvS subsequently communicated to the public that the money had been used to stage interventions. Also due to these facts, the indictment of former Governor of CBvS, mr. R. van Trikt, has been ordered. He has since been replaced by M. Roemer, former Managing Director of Self Reliance N.V.

ELECTIONS

In the May 2020 general elections, the Progressive Reform Party (VHP) emerged as the largest party with 20 seats in Parliament, followed by the National Democratic Party (NDP) with 16 seats. Immediately after the election results were announced, a coalition agreement was reached with the General Liberation and Development Party (ABOP), the National Party of Suriname (NPS) and Pertjajah Luhur.

As of this writing, the government had presented a Crisis & Recovery Plan 2020-2022 for absorbing the consequences of the economic crisis as well as the COVID-19 pandemic. Feedback on this plan has been invited from employers' associations and trade unions. After any useful input has been incorporated, the plan will be submitted to the International Monetary Fund (IMF) to request balance of payments support.

SECTOR

Laws and regulations

ACT ON SUPERVISION OF INSURANCE COMPANIES

The bill for the Act on Supervision of Insurance Companies was again submitted to the Suriname Association of Insurance Companies in 2019 for the purposes for inviting feedback. The introduction of the Act is expected to have great impact on the internal business processes of insurance companies, particularly when it comes to engaging agents, forming provisions and capping participations in the share capital of insurance companies.

INTRODUCTION OF VALUE ADDED TAX ACT

As outlined in its Crisis & Recovery Plan 2020-2022, the current government intends to change the tax regime and introduce the Value Added Tax Act on 1 January 2022.

INTRODUCTION OF MOTOR VEHICLES TAX ACT

The current government is in the process of evaluating this Act, which was introduced on 1 January 2019 amid much public criticism and was the cause of great social upheaval. A committee has been instituted to review the changes to this Act. The Suriname Association of Insurance Companies has also made some suggestions for changes.

BUSINESS

Insurance

MOTOR VEHICLES

The Property Damage Scheme, which was introduced in 2018, is still causing alarm, particularly when a police presence is required and they cannot be reached. The Suriname Association of Insurance Companies reached the same conclusion in its review. The Association found that there was room for improvement in police response in instances where they were in fact required to respond.

FIRE

We continued to provide storm coverage to both individuals and commercial customers in 2019. Given the increase in damage caused by storms or high winds, this top-up coverage is much appreciated by our customers.

LIFE & PENSIONS

In 2019, we implemented the multi-step plan towards compliance with the General Pensions Act 2014, in which process the rights and obligations of Pensioenfondsvoor de FATUM Schadeverzekering N.V. (the pension fund) were transferred to FATUM Levensverzekering N.V. Before doing so, the steps and/or consequences were discussed at length by the Board of Trustees of the pension fund.

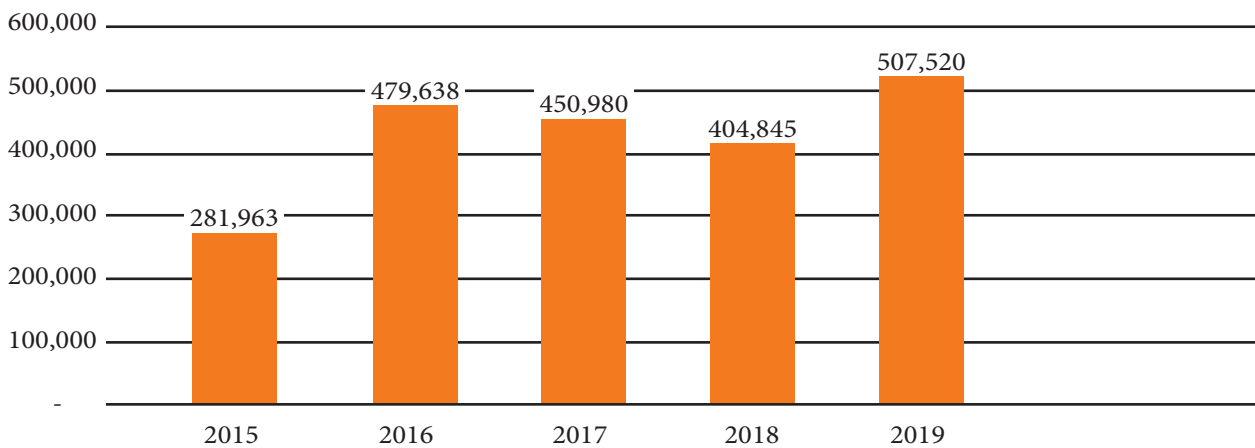
In addition, meetings were held with trade union ORWASS and CBvS to address such issues as the procedure for registering employees with the General Pension Fund and the procedure for transferring accrued pension obligations to FATUM Levensverzekering N.V.

INVESTING AND INVESTMENT INCOME

Additional provisions for suspected bad debts were formed in 2019 due, in particular, to the economic crisis and the COVID-19 pandemic. Return on investment for 2019 was heavily impacted as a result. That said, net return on investment was SRD 184,000.

Return on investment for 2018 was greatly affected by indirect investment income, which mainly involved the downgrade of the block of shares in De Surinaamsche Bank N.V., whose price per share was SRD 47.75 before the share issue of 2018.

TOTAL ASSETS 2015 - 2019 (IN THOUSANDS OF SRD)

This chart shows the movements in total assets in the period 2015-2019. The foreign currency adjustments and the resulting revaluation of the investments show the progressive development in total assets from year-end 2016 against year-end 2015. As mentioned, the decrease in total assets in 2018 was caused by the downgrade of the Suriname securities portfolio and provisions for bad debts. Total assets returned to growth in 2019 as a result of an increase in deposits.

INTERMEDIARIES

As in 2018, we continued to work on tightening the agent policy in 2019 so that our financial performance will come to benefit more from this important link between our organisation and our customers. We plan to use this as a basis in 2021-2022 for developing and implementing a new policy for our agents involving an insurance platform for agents that will run on a new IT system.

BRANCH AND DISTRIBUTION NETWORK

PARAMARIBO HEAD OFFICE – NICKERIE/COMMWEIJNE/KWATTA BRANCHES

We continued to renovate our offices and branches in 2019 and 2020 with a view to improving our service provision. In 2020, the focus was on adjustments to mitigate the risk of people contracting COVID-19. To this end, we installed screens at all our customer-facing stations to provide the best possible protection for both customers and our employees.

ISO CERTIFICATION

In 2019, our organisation was awarded the ISO 9001:2015 certificate. The focus of ISO 9001:2015 is primarily on risk management and leadership. From an HR perspective, the focus in the coming period will be on improving leadership skills. The recertification audit, which was conducted in November 2020, did not reveal any mentionable shortcomings.

ORGANISATION AND EMPLOYEES

In order to guarantee that our customers are offered the best possible service, continuing education and employee engagement have our undivided attention. In 2019 and 2020, too, we offered our employees various in-house courses.

WORK ANNIVERSARIES

We celebrated six work anniversaries in 2019. Mr E. Karsodikromo and Mr E. Bleau hit their 25-year anniversary with FATUM and Mr H. Mangala celebrated his 20-year service anniversary. Ms N. Kartoikromo, Ms E. Nakchedi and Mr K. Dewanchand had been with FATUM for 12.5 years in the reporting period. We would like to take this opportunity to express our appreciation for their commitment and loyalty, and congratulate them again on having reached these milestones.

Mr S. Sordjo celebrated his 60th birthday on 10 October 2019. After 28 years of service, he has now settled into a well-deserved retirement. We would like to take this opportunity to thank Mr Sordjo for his loyal service over the past nearly three decades.

OUTLOOK

As we said earlier, the report for 2019 was delayed. We reported on a number of positive and negative developments in the economy of Suriname and in our environment. Unfortunately, the economic crisis and the COVID-19 pandemic are not over yet. That is why our ambition is to continue to closely monitor premium income, claims settlement, investment trends and collection issues. Improving the customer experience, boosting efficiency and increasing productivity remain our key priorities. We cannot do this without motivated employees.

At the end of 2020, we purchased an IT system that will help us do a much better job of meeting the needs of our customers and our intermediaries. This system will also allow us to recapture lost markets and to win new customers and retain existing ones. The IT platform will improve the customer experience and increase the efficiency of our front and back office processes. We look forward to its implementation, which has been scheduled at the end of 2021.

WORD OF THANKS

We would like to express our special thanks to our employees – which we also take to include our agents – for their commitment, drive and loyalty in the reporting period. We also want to extend a heart-felt thank-you to our customers for their faith in our services.

Paramaribo, January 25th, 2021

N.W. Lalbiharie
Managing Director

Consolidated Balance Sheet as at December 31, 2019 after profit distribution

In thousands of SRD

	2019	2018
Assets		
<i>Non-current assets</i>		
Investment property	31,563	31,563
Other property	30,481	31,125
Other investments	<u>310,965</u>	<u>297,086</u>
	373,009	359,774
<i>Current assets</i>		
Accounts receivable	31,713	25,472
Cash and cash equivalent	<u>102,798</u>	<u>19,599</u>
	134,511	45,071
Total assets	<u>507,520</u>	<u>404,845</u>
Equity and liabilities		
Shareholders' equity	158,944	149,226
Provisions	134,399	116,846
Long term liabilities	42,182	56,242
Current liabilities	<u>171,995</u>	<u>82,531</u>
Total equity and liabilities	<u>507,520</u>	<u>404,845</u>

Consolidated Profit and Loss Account for 2019

In thousands of SRD

	2019	2018
Income		
Gross premium income	61,407	57,748
Return on investments	<u>134</u>	<u>(50,829)</u>
Total income	61,541	6,919
Operating expenses		
Reinsurance premiums	15,354	14,303
Claims incurred	8,990	7,614
Increase insurance provisions	5,488	(596)
Commissions and expenses	23,179	20,003
Financial income and expenses	<u>6,333</u>	<u>14,266</u>
Total operating expenses	<u>59,344</u>	<u>55,590</u>
Result before tax	2,197	(48,671)
Income tax	<u>(990)</u>	<u>11,648</u>
Profit	<u>1,207</u>	<u>(37,023)</u>

Redactie
Editors

FATUM Schadeverzekering N.V.

Grafische vormgeving
Graphic design

Valerie Kampran

WWW.FATUM-SURINAME.COM

 FATUM

FATUM | WAT ER OOK GEBEURT